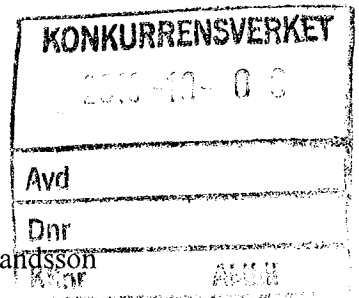

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Föredraganden
Elisabet Heimer

DOM
2018-10-08
Meddelad i Falun

Mål nr
2081-18

SÖKANDE

Lastbilscentralen i Tvåstad AB, 556721-8515

Ombud: Advokat Linda Dahlström och jur.kand. Christoffer Erlandsson
Advokatfirman Morris AB
Vallgatan 30
411 16 Göteborg

MOTPARTER

1. Trollhättans Energi AB, 556194-6921

Ombud: Trollhättans stad
461 83 Trollhättan

2. Trollhättans stad
461 83 Trollhättan

3. SMJ Entreprenad AB, 556786-1496
Hedetorpet 220
462 93 Vänersborg

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 232780

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45 S-791 21 Falun	Kullen 4	023-383 00 00 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se	023-383 00 80	måndag–fredag 08:00–12:00 13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Trollhättans stad upphandlar, för Trollhättans stad och Trollhättans Energi AB, lastväxlartjänst 2019-2020 (KS 2018/121) genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Tilldelningsbeslut meddelades den 24 april 2018 varvid SMJ Entreprenad AB (SMJ) antogs.

Lastbilscentralen i Tvåstad AB (Lastbilscentralen) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att SMJ:s anbud ska förkastas och i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Trollhättans stad bestrider bifall till ansökan.

SMJ, som förelagts att svara, har inte hörts av.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förutsättningar för förvaltningsrättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Lastbilscentralen anfört är visat att Trollhättans stad brutit mot någon av de grundläggande principerna eller annan bestämmelse i LOU och detta medfört att Lastbilscentralen lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iakttä principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Vad parterna anför

Lastbilscentralen anför bl.a. följande. I punkten 3.3 i förfrågningsunderlaget ställs ett obligatoriskt krav på att anbudsgivaren ska ange vilka fordon som ska användas. Det obligatoriska kravet innebär att anbudsgivaren måste ange samtliga fordon som offereras i anbudet. Aktuellt krav innebär också

att anbudsgivaren måste redovisa, och därmed offerera, minst två fordon. Av SMJ:s anbud framgår att SMJ enbart har offererat ett fordon eller inte redovisat samtliga fordon. Det innebär att SMJ inte uppfyller det obligatoriska kravet och Trollhättans stad skulle rätteligen ha förkastat anbudet. Det ska särskilt påpekas att det, utöver kravet i punkten 3.3, tydligt framgår av övriga delar av förfrågningsunderlaget att det krävs fler fordon än ett för att kunna utföra den upphandlade tjänsten. I både punkten 3.2 och 3.3 beskrivs anbudsgivarens fordon och krav avseende dessa enbart i plural. Vidare har Trollhättans stad i punkten 5.7 i förfrågningsunderlaget ställt upp krav om att beställningar ska kunna göras via webshop. Av SMJ:s anbud framgår att kravet avseende webshop inte är uppfyllt. Trollhättans stad skulle rätteligen ha förkastat SMJ:s anbud. Trollhättans stad har i strid med likabehandlingsprincipen antagit SMJ:s anbud.

Trollhättans stads agerande har fått till följd att Lastbilscentralen har eller kan komma att lida skada. Lastbilscentralen, som rangordnades tvåa i utvärderingen, skulle rätteligen ha tilldelats upphandlingen. Det är obligatoriska krav att ange minst två fordon i anbudet och att beskriva och offerera en webshop. Om förfrågningsunderlaget inte ska uppfattas på det sättet ger det inte tillräcklig ledning avseende vilka krav som ställs. Lastbilscentralen har missletts att tro, baserat på förfrågningsunderlaget, att Trollhättans stad har ställt krav på att anbudsgivaren ska offerera – och redovisa – fler än ett fordon i sitt anbud samt offerera och driva en webshop. Om Trollhättans stad hade utformat sitt förfrågningsunderlag på så sätt att aktuella krav klart och tydligt framgår hade Lastbilscentralen kunnat utforma sitt anbud annorlunda. Detta genom att ange ett lägre pris och därmed också lämna lägst pris i upphandlingen. Förfrågningsunderlaget brister i öppenhet och transparens och upphandlingen måste därför göras om.

Trollhättans stad anför bl.a. följande. Under punkten 1.2 i anbudsförfrågan beskrivs vad som efterfrågas i upphandlingen och vad leverantören ska

kunna offerera i uppskattad volym. Det står inte att utläsa någonstans i anbudsfrågan att leverantören ska namnge ett visst antal fordon för leverans av efterfrågad tjänst. Detta beror på att den upphandlande myndigheten inte har för avsikt att ha detta som ett ska-krav. Det är inget krav på antal fordon som är ställt. Priserna ska lämnas per volym och inte per fordon vilket ger anbudsgivaren obegränsad möjlighet att utforma sitt anbud efter egna resurser och prisbild. Punkten 5.7 är ett standardiserat avtalsvillkor, vilket den upphandlande myndigheten framledes dock kommer att se över för att eliminera onödiga angrepp. Att SMJ:s anbud inte har uppgivit att webshop finns kan inte anses vara av väsentlig betydelse. Detta då tjänsten inte är av sådan karaktär som avropas löpande via webshop. Att ingripa mot denna punkt anser upphandlande myndighet inte stå i proportion till vad som upphandlas och på vilket sätt avrop sker. Tilläggas bör att SMJ driftsätter sin webshop under sommaren 2018 vilket gör att avtalsvillkoret uppfylls vid tid för avtalets början, vilket är brukligt just med avtalsvillkor. Trollhättans stad har agerat helt i enlighet med rådande lagstiftning.

Upphandlingsdokumenten

Av punkten 3.3 i upphandlingsdokumenten framgår bl.a. följande.

b. Ange vilka fordon som ska användas. Märke, årsmodell, Euroklass. Obligatoriskt krav 1.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten har i första hand att pröva de invändningar som hänför sig till upphandlingens konkurrensuppsökande skede, dvs. om upphandlingsdokumenten är otydliga i ett sådant hänseende att det brister i transparens och därför strider mot LOU (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 29 augusti 2012, mål nr 1225-12).

Lastbilscentralen menar att bl.a. kravet i punkten 3.3 b i upphandlingsdokumenten innebär att minst två fordon ska offereras. Om kravet inte ska uppfattas på det sättet, ger upphandlingsdokumenten inte tillräcklig ledning

avseende vad som krävs. Trollhättans stad har gjort gällande att det tydligt framgår att priserna i upphandlingen ska lämnas per volym och inte per fordon samt att myndigheten inte haft för avsikt att leverantören ska namnge ett visst antal fordon för leverans av efterfrågad tjänst. Av upphandlingsdokumenten framgår att Trollhättans stad ställer ett antal krav på fordon som ska användas vid utförandet av tjänsten bl.a. vad gäller säkerhet och miljökrav. Leverantören förväntas vidare ange märke, årsmodell och euroklass på fordon som ska användas samt t.ex. bifoga registreringsbevis som bevisning för fordon (jfr 3.3 b och c upphandlingsdokumenten). Enligt förvaltningsrättens mening talar de kraven för att det inte enbart är en volym som efterfrågas i upphandlingen.

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte finns någon uppgift i upphandlingsdokumenten som anger hur många fordon som ska offereras. I punkten 3.2 används formuleringen ”fordon ska genomgå extra bromskontroll” och i punkten 3.3 a används formulering ”uppfylls kravet gällande fordon”. De formuleringarna talar för att ett fordon ska användas. I punkten 3.3 anges att anbudsgivaren ska uppfylla miljökrav, men att undantag kan göras när ordinarie fordon repareras. Vidare används i punkterna 3.2 och 3.3 formuleringar så som ”fordonen”, ”alla fordon” och ”sina fordon”. De formuleringarna talar för att mer än ett fordon ska användas. Vid beaktande dessa formuleringar och upphandlingsföremålet som sådant bedömer förvaltningsrätten att det i upphandlingsdokumenten varken finns stöd för att anbudsgivarna ska offerera flera fordon eller att endast ett fordon kan tillhandahållas för utförande av tjänsten. Enligt förvaltningsrättens mening är upphandlingsdokumenten inte tillräckligt klart och tydligt utformade för att anbudsgivarna ska kunna bedöma vad som ska offereras. Det framstår som sannolikt att Lastbilscentralen hade utformat sitt anbud på ett annat sätt om upphandlingsdokumenten tydligt hade angett vad som efterfrågas. Lastbilscentralen har till följd av att upphandlingsdokumenten strider mot transparensprincipen lidit skada. Eftersom bristen är hänförlig till det konkurrensuppsökande skedet

ska upphandlingen göras om. Vid denna utgång saknas skäl att pröva övriga invändningar mot upphandlingen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Veronica Stadigs Thuraphaeng
förvaltningsrättsfiskal

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorena, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.